

befogadásával a szépség mellett a szellem átérzésével érthetjük igazán költeményeit is.

Másfél évtizede ennek, s közben a sors nagyobbat lépeit magyar földön, mint amilyet csak a költő és életírója valaha álmodhatott. A hazát immár lehet sze-

relni mardosó szégyenérzés, kínzó halál-víziók nélkül. Egeszen újjáteremtettük e hazát, mint egykor Petőfi kívánta, s egy nép él most a Tisza partján, mely nem halni, de élni készül, és hittel építi jövőjét.

KATONA JENO

Az I. Országos Könyvtáros Konferencia (MASODIK, BEFEJEZŐ KÖZLEMÉNY)

A katalógus szerkesztése, különös tekintettel az olvasói katalógusokra

GORIUP ALISZ, A SZECHÉNYI KÖNYVTAR KATALÓGUS-
OSZTALYÁNAK VEZETŐJE

(Rövidített szöveg)

Előjáróban rá kell mutatnunk a szocialista és a polgári katalógus-elmélet gyökereire ellentétére. A polgári katalógus-elmélet szerint, a könyvtárak katalógusai nem egyebek, mint meghatározott szempontok szerint összeállított állományfelsorolások. Ezzel a formalisztikus, objektívista felfogással szemben, mely burzsoá osztályérdekeket leppez, a szocialista katalógus-elmélet szerint, a katalógus az olvasás irányításának, a könyv propagálásának, az olvasó szakmai, politikai és ideológiai nevelésének eszköze. Nyilvánvaló, hogy ez a célkitűzés nem érhető el az állományban található könyvek pusztá felsorolásával, hanem azzal, hogy csak a legértékesebb, legszükségesebb könyveket kell felvenni az olvasókatalógusba és ki kell rekeszteni abból az elavult műveket. Tehát az olvasókatalógus első, legfontosabb kívánalma a kellő kiválasztás.

A Szovjetunió minisztertanácsa mellett működő Népművelési Intézmények Bizottságának könyvtári főosztálya meghatározta az olvasókatalógusba felveendő anyag jellegét. Ezt az anyagot a katalógusokban úgy kell feldolgozni, hogy az olvasók legmesszebbmenő igényeit kielégítse. A legfontosabb munkákról a mű címléírása után kifejező, rövid jellemzést kell adnia. Ez az annotáció tájékoztassa az olvasót a mű tartalmáról és értékéről.

A katalógus szerkesztésének már a címfelírásoknál, a katalógus egyes lapjainak elkészítésénél tervszerűnek és eszmei, politikai irányzatosságtól áthatottnak, tehát pártosnak kell lennie. A szakkatalógus az olvasó nevelésében a legfontosabb szerepet tölti be. A szocialista könyvtárak szakkatalógusa merőben új típusú katalógus. Új a felépítése, tartalma, szerkezete. A jól megválasztott könyvanyag mellett a könyvek alapos tartalmi ismertetésére fordít gondot.

A tartalmi feltárás egyik eszköze az annotáció, a másik az elemző, analitikus címléírás. A feltárás harmadik eszköze a mű részletes szakbeosztása. A művet a szakkatalógus minden olyan osztályába be kell sorolni, amelyeket a mű tartalma felölel.

A szakkatalógus címanyagának elrendezése domborítja ki legjobban nevelő, pártos jellegét. Az egyes osztályokban a katalóguslapokat a következőképpen csoportosítja:

1. A marxizmus-leninizmus klasszikusainak művei.
2. A párt és a kormány határozatai.
5. Az ismeretág iránymutató munkái.
4. Egyéb irodalom.

A katalógustípusok kérdésénél hangsúlyozni kell, hogy a könyvtár katalógushálózata szigorú tervszerűség alapján a könyvtár feladatának, céljának megfelelően készüljön el. A Szovjetunióban a falusi könyvtárakban megelégszenek a szakkatalógussal. A nagyobb állománnyal rendelkező kerületi könyvtárakban szak- és betűrendes katalógus áll az olvasók rendelkezésére. Ezekben a könyvtárakban az olvasókatalógusok felölelik a könyvtár egész állományát és az elavult könyveket folyamatosan kicserélik. A nagy könyvtárak állományában bőven akadnak olyan könyvek, amelyek elavultak, csupán történeti értékűek. Ezeket a könyveket az olvasókatalógusból ki kell rekeszteni.

Az egészen nagy Könyvtárak, a Lenin Könyvtár, a Szaltükov—Sosedrin Könyvtár katalógushálózata egész hatalmas rendszert tesz ki. Külön-külön szak- és betűrendes olvasókatalógus áll az általános olvasótermi és minden szakolvasótermi látogató rendelkezésére. Jellemzőek a szovjet könyvtárakra a témakatalógusok. Ezek az aktuális, nagyfontosságú kérdések irodalmát gyorsan, a kérdés fejlődésével szinte párhuzamosan napról napra bővítve bocsátják az olvasó rendelkezésére.

Ha a magyar könyvtárak katalógusviszonyait abból a szempontból nézzük, hogy megfelelnek-e a szocialista katalóguselmélet követelményeinek, akkor erre a kérdésre csak nemmel felelhetünk. Sok hasznos kezdeményezés van, fejlődés minden vonalon tapasztalható, de még igen sok a tennivaló.

A felszabadulás utáni évek munkája nyomán sok olyan hasznos tényről számolhatunk be, amelyek az egységes könyvtári munka előmozdítására alkalmasak. 1950-ben jelent meg az Egyetemes Tizedes Osztályozás magyar kiadása, a Tropovszkij-féle változtatások bedoigozásával. Könyvtáraink nagy része ezt a szakrendszert alkalmazza addig, amíg a Szovjetunióban készülő szocialista szakrendszert átvehetjük. Most készül a címleírások egységes szabályait meghatározó szabvány és a betűrendezés szabványa. Már több, mint egy éve érvényben van a cirillbetűs címek átírásának szabványa.

Könyvtáraink, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, a Pécsi Egyetemi Könyvtár és az Országos Széchényi Könyvtár példáját követve, a katalógus kivitelezésében sokszorosításra tértek át. A könyvtárak egész sora megindította a kielégítően fel nem dolgozott anyag rekatalogizálását. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár fiókjait, a Népkönyvtári Központ pedig a hálózatahoz tartozó könyvtárakat látja el katalóguscédulákkal. Mindez még csak a kezdet kezdete, könyvtáraink előtt nagy feladatok állnak.

Az olvasói katalógus terén nagy a lemaradás. Könyvtáraink legjobbjának nem volt olyan átfogó katalógusa, melyből a megfelelő anyag kiválogatásával az olvasókatalógus alapjait megvethette volna. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár kedvező helyzetben volt. Két teljes, betűrendes katalógus birtokában, szakkatalógusából és egyik betűrendes katalógusából kiemelte az elavult, tudományos értéküket veszített könyvek címleírásait. A másik betűrendes katalógusa hivatali katalógus céljaira érintetlen maradt.

A tudományos könyvtárak többségében még mindig az a helyzet, hogy könyvtáraink az olvasók rendelkezésére bocsátott katalógusokat megtisztították a fasiszta listákon szereplő, vagy kifejezetten ártalmas könyvektől, az elavult irodalom azonban még nincs kiemelve katalógusaikból, éspedig azért nincs, mert ezek egyszersmind a hivatali katalógus feladatait is betöltik. Az olvasókatalógusok hiánya komoly probléma, hiszen ezeket a könyvtárakat nemcsak a kutatómunkát végző, magasképzettségű olvasók látogatják, hanem nagy számban egyetemi hallgatók, önképző olvasók is. Ez az állapot nem maradhat fenn, az olvasókatalógusok megvalósítása sürgős, égető kérdése a magyar könyvtárügynek.

Mindenekelőtt tisztázni kell az olvasókatalógus elveit, tisztázni kell, milyen katalógustípusokat készítsünk, tisztázni kell, milyen könyvtárak, milyen anyagot helyezzenek olvasókatalógusaikba. Az elvi tisztázás után haladéktalanul meg kell kezdeni az olvasókatalógusok munkálatait. Ezeknek az olvasókatalógusoknak az olvasókat a katalógus használatára kell szoktatniok. Igen fontos a katalógusoknak jó osztólappal való ellátása és ezzel áttekinthetőségük emelése. A jól szerkesztett katalógushoz szívesen fordul az olvasó. A könyvtáraknak áttekinthető, tájékoztató táblákon kell ismertetnie katalógusrendszerét, használatának módját. Meg kell tanítani az olvasót, hogy a katalóguscédula milyen adatait kell felírni a kéréslapra stb. A könyvtáros tevékeny és türelmes munkájával el kell érni azt, hogy az olvasók a katalógus használatában önállóságra és biztonságra tegyenek szert.

Sok pótolnivalója van könyvtárainknak az analitikus címleírások terén. Helyes kezdeményezés e terén az Országos Széchényi Könyvtár folyóiratcikkek katalógusa, a budapesti Egyetemi Könyvtár ideológiai témakatalógusa. Sok szakmai, analitikus címleírást iktatott katalógusaiba a műegyetemi könyvtár is.

A tömegkönyvtárak közül a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár katalóguslapokkal központilag ellátott fiókjai vannak a legkedvezőbb helyzetben. Szak- és betűrendes katalógus áll az olvasók rendelkezésére. A fiókok dolgozóit a nagy forgalom lebonyolítása erősen igénybeveszi. A témakatalógusok megkönnyítenek az olvasás irányítását és felszabadítanának időt egyéni foglalkozásra.

A Népkönyvtári Központ hálózatahoz tartozó falusi könyvtárak minden könyvüket katalóguscédulával kapják. A tapasztalat szerint azonban ezeket, szinte kivétel nélkül egyszerűen nem is használják. A katalóguslapok rendezetlenül porosodnak egy szekrény, vagy fiók mélyén. Egészen kivételes eset a hosszúhetényi népkönyvtár, ahol a cédulák durva betűrendben állnak.

A könyvtárosok nem ismerik fel a katalógus jelentőségét. Azt hiszik, hogy ők így is kiismerik magukat a könyvek között. Nem gondolnak arra, hogyha a mai könyv-állományt át is tudják tekinteni, a könyvanyag évről évre nő és gyarapszik. Néhány év múlva az áttekintés már nem lesz olyan könnyű. Gondoljon a könyvtáros arra, hogy elsősorban a saját munkáját könnyíti meg. Ha a cedulaikat tárgy szerint csoportosítja, ezzel az olvasók igényének tud jobban megfelelni, jobban kézben tudja tartani az olvasás irányítását.

Az olvasók kedvelik a füzet-, a könyvformájú katalógust, ezt szívesebben használják. Ennek megvalósítása kéderkérdés. Falusi könyvtárosaink nagy része társadalmi munkában végzi könyvtári teendőit és kevés rendelkezik annyi könyvtártechnikai ismerettel, hogy a füzetkatalógust ő maga el tudná készíteni. Ugyanez a helyzet a szak-üzemeltetési könyvtárakban, ahol a könyvtárosok mintegy 90 százaléka társadalmi munkában végzi könyvtárosi teendőit. Így, ha a könyvtár beszerzési munkáját és olvasószolgálatát ellátja, igen sok és áldozatos munkát végez. A függetlenített könyvtárosok valamivel jobb helyzetben vannak. Sajnos, gyakori a könyvtáros személyének cserélése, a tanfolyamot végzett könyvtáros másirányú beosztása. Ezek a körülmények magyarázzák szakszervezeti könyvtáraink katalógus állapotait. E könyvtárak többségének egyetlen nyilvántartása a leltár, amely a beérkezés sorrendjében tartalmazza a műveket. A leltár nem alkalmas arra, hogy a könyvek kiválasztásának eszköze legyen. Valamivel alkalmasabbak azok a leltárak, ahol a könyvtáros a leltárkönyvben a szerző nevének kezdőbetűje szerint vezeti be az állományt. Az üzemi könyvtárak olvasóinak katalógus igényéről tanúskodik az a tény, hogy a leltárkönyvek gyorsan megrongálódnak és újraírásuk válik szükségessé. A szakszervezeti könyvtárak katalóguskérdésének megoldása sürgős feladat.

A katalógusproblémát csak központi címléírás oldhatja meg. Ez áll az új beszerzésekre.

A régi anyag feldolgozásához a típuskatalógus nyújt segítséget a nép- és szakszervezeti könyvtáraknak. A típuskatalógust az Országos Széchényi Könyvtár készíti. A szakszervezeti könyvtárak ebből kimásolhatják a könyvtárakban meglévő könyvek címléírásait és a nyomtatott katalóguslapokkal egyesítve, lassan felállíthatják könyvtáraik katalógusát. A népkönyvtáraknál segítséget nyújt a típuskatalógus a volt könyvanyag címléírásánál, az olvasók kiszolgálásánál, az anyag kiegészítésénél.

Nagy, komoly, megfeszített munkát kell még végeznünk, míg elmondhatjuk, hogy a szocialista könyvtár igényeinek megfelelő, a kultúrforradalom ügyét méltóképpen előrevívó katalógusokat megvalósítottuk.

A könyvtárosképzés helyzete és feladatai

HARASZTHY GYULA, A KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM
KÖNYVTÁRANAK VEZETŐJE

(Rövidített szöveg)

A könyvtárosképzésünk korszerű képzése és a könyvtárosképzés további fejlesztése alapvető feltétele annak, hogy könyvtárügyünk új lendületet nyerjen.

Hazánkban intézményes könyvtárosképzés jelenleg három helyen folyik: az Eötvös Lóránd Tudományegyetem bölcsészeti karán, a budapesti Pedagógiai Főiskolán és a Népművelési Minisztérium könyvtáros iskolájában. A könyvtárosképző intézményeknek melyek az ifjúsággal foglalkoznak — mindenekelőtt át kell vinniük a mindennapi gyakorlatba pártunk Központi Vezetőségének ezévi júniusi határozatait és oktató munkájukat jó nevelő munkával kell összekapcsolniuk. Pártunk útmutatása kétszeresen vonatkozik fiatal könyvtárosjelöltjeink között végzett munkánkra, hiszen ők is az ötéves terv feladatain dolgozó tömegek nevelői, műveltségének kovácsai lesznek. Ezen a téren ma is igen sok és alapos tennivalónk van. Meg kell erősíteni a fegyelmet, fel kell kelteni a könyvtárosi hivatás iránti szeretetet, ahol ez még hiányzik. E nevelési feladatokkal párhuzamosan és azokra támaszkodva, oktatási intézményeinknek sürgősen ki kell javítaniuk a fennálló tantervi és módszertani hibákat, hiányosságokat.

Egyetemi szakunkon — amint azt a szovjet példa igazolja — az oktatást általában gyakorlatiabbá kell tenni. Rendezni kell az általános tárgyak oktatásának ügyét, be kell vezetni a nevelésméлет tanítását. Szükség van a tanterv logikus és reális felépítésére, a külső előadók számának lehető csökkentésére.

Főiskoláinknak gondot kell fordítani az olvasókkal való foglalkozás elméleti és gyakorlati tanítására, a pedagógia oktatására, a bibliográfiai oktatás helyes módszereinek kikísérletezésére.

A műveltségben is egyre fejlődő szocialista társadalom körülményei között feltétlenül szükséges, hogy minden könyvtárosi főfoglalkozású dolgozó minél előbb legalább középfokú iskolai végzettséggel rendelkezék. Szükséges továbbá, hogy minden megyei, városi, járási, nagyüzemi és nagy termelőszövetkezeti könyvtárunkban főiskolát végzett könyvtáros legyen a vezető. Egyes típusoknál a szükséghez mérten több felsőfokon végzett könyvtáros is dolgozzék. Ezt a tervet lényegileg úgy kell végrehajtánunk, hogy nagyobb része a második ötéves terv végére már megvalósuljon.

Igen fontos a létesítendő könyvtáros gimnáziumok beillesztése középoktatási rendszerünkbe. Itt elvileg abból kell kiindulni, hogy minden főfoglalkozású könyvtárosnak legalább középfokú képzettséggel kell rendelkeznie. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy minden 3—4000 lakosú község, továbbá minden 1000 dolgozót foglalkoztató üzem, termelőszövetkezet, állami gazdaság önálló főfoglalkozású, tehát középfokú képzettséggel rendelkező könyvtárost igényel. A létesítendő könyvtárosi gimnáziumoknak természetesen, nemcsak délelőtti, hanem esti és levelezőtagozata is lenne. A létesítendő könyvtárosi középiskolákat területileg is szét kell osztani. Budapest mellett — figyelembe véve könyvtári hálózatunkat és iskolai viszonyainkat — Miskolc, Debrecen és Veszprém jöhetne leginkább szóba. A Népművelési Minisztérium szovjet tapasztalatok segítségével a szervezési munkákat már megkezdte.

Felsőfokú oktatásunknak a jövőben nemcsak legnagyobb, általános gyűjtőkörű és tudományos szakkönyvtáraink káderigényével kell számolnia, hanem általános, tömegkönyvtáraink ilyenennemű szükségleteit is ki kell elégítenie. Mindenesetre alacsonyra becsüljük ezere a vonalon az évi átlagos személyi fejlesztési számot, ha azt száz főben szabjuk meg. Tájékozódunk a megyei, járási, városi, nagyüzemi és termelőszövetkezeti könyvtárak főiskolás könyvtáros szükséglete felől is. Ezen a vonalon évente legalább 150 ilyen vezető munkaerő képzésére lesz szükség. Ezek alapján az új főiskola három tagozatáról (délelőtti, esti és levelező) évente legalább 250 hallgatónak kellene kikerülnie. A négyéves főiskola kifejlődése esetén 1000 könyvtáros hallgató oktatását tudja ellátni. Ez csak látszólag magas szám, hiszen az egyetemen és a főiskolán a különféle tagozatokon már most is 495 hallgatót oktatunk. Az idei tanév végén 160 hallgatónk kap könyvtárosi oklevelet.

Ha a könyvtárosképzés jövőjének képét vetítjük fel, sohasem beszélünk egyetemről és főiskoláról, hanem — a szovjet példa nyomán a minisztertanácsi határozat szellemében — egységes, önálló, négy évfolyamú könyvtárosképző főiskoláról. Ez a főiskola a felsőoktatás területén is megszünteti a kettészakítottságot. Szocialista könyvtári hálózatunk számára politikailag és szakmailag felsőfokon képzett, hivatásudattól fűtött könyvtárosokat nevel. Felsőoktatásunk szervezési munkáiba kívánatos lenne a könyvtáros felsőoktatás reformjának ügyét is beépíteni. Elvileg már az 1953—54. tanévet is fel lehet vetni az egyesítés bevezetése szempontjából, azonban a rendelkezésre álló idő nem látszik elegendőnek a szervezési, tantervi és költségvetési kérdések jó minőségű megoldására. Az 1954—55. tanévre a felsorolt problémákat meg lehet oldani, s meg lehet indítani az öt évre tervezett levelező, esetleg esti tagozatot is. Ha viszont még egy további évvel halasztanánk el az önálló főiskola megszervezését, annak már felsőfokú könyvtárosképzésünk és így egész könyvtárügyünk kárát látná.

A felsőoktatási kérdésekkel kapcsolatosan rá kell mutatni arra a problémára, amely elsősorban tudományos szakkönyvtárainknál jelentkezik. Ezek a könyvtárak tudományos kádereik egy részét (sőt nagyobb részét) nem a könyvtárosképző főiskoláról várják, hanem az illetékes szakterületről. A Műszaki Egyetem könyvtárának mérnököi, az Orvosi Egyetem könyvtárának orvosi képzettségű dolgozókra is szüksége van. De kellene közgazdász, mezőgazdász, természettudós stb. könyvtárosok is, akik tudományszakuknak magasszínvonalú ismerői. A könyvtárak ilyen szakkáderet egyéves könyvtárosi levelezőoktatás keretében kell ellátni a szükséges könyvtári szakismeretekkel.

(Előadó felhívta a figyelmet az iskolai könyvtárügy nehézségeire és rendezetlenségére. Utalt arra, hogy a Szovjetunióban az iskolai könyvtáraknak függetlenített könyvtárosuk van. Az iskolai könyvtárakat kezelő és irányító tanárok számára a pedagógiai főiskolákon rendszeres tantárgyként könyvtártani és bibliográfiai minimumot kellene a tantervbe iktatni.)

A továbbképzés perspektívája az, hogy a mai, lényegében inkább kiképző oktatói formák szervesen beépüljenek a kiképzés intézményes formáiba. Az igazi továbbképző formáknak pedig ki kell szélesedniök. A jól felépített könyvtáros továbbképzésnek tartalmi szempontból ki kell elégítenie az ideológiai, szakmai és általános műveltségi igényeket. Színvonalát illetően mindegyik lehet alapfokú, középfokú és felsőfokú. Formájában lehet irányított önképzés (egyéni tanulás), esti, vagy levelező tanfolyam, vagy bentlakásos iskolai tanfolyam. Végül területileg lehet egy könyvtáron belüli, egy

város valamennyi könyvtára számára szánt és lehet országos. A tényleges igényeknek megfelelően, kisebb-nagyobb mértékben valamennyi továbbképzési formára szükség lesz.

Miután az egységes, önálló könyvtáros főiskola első évfolyamának beiratkozására csak 1954—55-ben kerülhet sor és miután az 1953—54. tanévben kezdődő könyvtárosi gimnázium első végző évfolyama 1956—57-ben hagyja el az iskolát — szükséges az 1953—54-es tanévben mind az egyetemen; mind pedig a főiskola délelőtti tagozatán a további felvétel. Célzerű a főiskola újabb, hároméves levelező tagozatának megindítása is. Az új, elsőéves esti tanfolyam megszervezése felesleges, miután a budapesti, már elhelyezkedett könyvtárosok az eddigi két évfolyamra beiratkozhattak, a még felmerülő igényeket pedig átmenetileg kielégítheti a levelező tagozat.

Biztosítani kell a főiskolán ebben a tanévben végző kétéves esti és levelező évfolyam hallgatóinak egyetemi fokon történő továbbképzését, további három év alatt. Az egyetemi és főiskolai személyzet munkaidejének most történt rendezése felveti az egyetemi és főiskolai könyvtáros tanszékek megerősítésének kérdését. A külső előadókra túlnyomó mértékben építő oktatás éppen a nevelési feladatoknak nem felelhet meg.

A Népművelési Minisztérium öthetes és öthónapos iskoláinak mindaddig fenn kell maradniuk, amíg a kiképzést át nem veszik az intézményes formák, például a gimnáziumok esti és levelező tagozata. Kiképző jellegüket azonban a nem függetlenített könyvtárosok számára továbbra is meg kell tartani.

Könyvtárosképzésünk jövőjének leglényegesebb feladata létrehozni a magyar könyvtárosképzés korszerű, szocialista hálózatát, az egységes, de szakosított önálló, négy évfolyamú könyvtárosképző főiskolát, a továbbképzés szükséges és megfelelő formáit.

Hozzászólások

(Legutóbbi számunkban jeleztük, hogy a könyvtáros konferencián a katalógus szerkesztés és könyvtárosképzés kérdésekben elhangzott felszólalásokat és néhány más felszólalást e számunkban közöljük.)

VIRAG MAGDOLNA, a Kíspesti Textilgyár könyvtárosa meglevő katalógusáról beszél. Háromféle katalógusuk van, szakszerűt, betűrendes és általános.

— *A könyvtáros munkáját a katalógus nagyon megkönnyíti —* mondotta Virág elválasztó — *mert az olvasónak csupán a kártyákon levő számokat kell bemenetnie és a könyvtáros megtalálja a keresett könyvet, mert a könyvek a katalógus szerint vannak elrendezve. A katalógus a könyvtáros munkáját megkönnyíti, de az olvasók általában nem szeretik mert lapozgatni kell és így nem elég áttekinthető. A könyvtáros munkája az, hogy megszerettesse az olvasókkal a katalógust, megismertesse annak használatát. Kisebb könyvtárakban jó, ha ki-függeszthető katalógust is csinálnak, vagy fűzveben összedűllítják a katalógust abban a sorrendben, ahogy a könyvek el vannak helyezve a könyvtárban.*

TIROLER GYULA, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár dolgozója az ajánló katalógusok szerkesztéséhez szólott hozzá az üzemi könyvtáros szempontjából.

— *Az üzemi könyvtárakban javarészt nincs katalógus és ha van, az sem felel meg a szükségletnek, mert az többnyire a tudományos könyvtárak személynél elkészült katalógus. Van több üzemi könyvtár, amely rendes cédula katalógussal rendelkezik, így a csepeli Rákosi Mátyás Művek könyvtára,*

a MAVAG központi könyvtár, és más kisebb kötetsszámmal rendelkező könyvtárak is. — *Általában elmondhatjuk —* folytatta a Tiroler elvtárs — *hogy a könyvtár helyes fejlődése és a jó katalógus azokban az üzemi könyvtárakban található meg, ahol szakmailag képzett, könyvtárosiskolát végzett kártyásunk dolgozik. —* Megállapította, hogy az országban működő mintegy 4000 üzemi könyvtárban csak 100 függetlenített könyvtáros dolgozik, a többi társadalmi munkában végzi a könyvtárosi feladatokat s miután a könyvtáros még a saját üzemetől sem kapja meg a szükséges támogatást, nem jut ideje katalógus készítésre. — *Ebből levonhatjuk azt a következtetést —* mondotta a felszólaló — *hogy feltétlenül segíteni kell az üzemi könyvtárosoknak a katalóguskészítés munkájában. Gondolok elsősorban a patronáló munkának alapos továbbfejlesztésére, szélesebbkörű alkalmazására, tapasztalatcserére, szakmai képzésre. —* Az Állami Könyvtérjesztő katalóguscédulával felszerelt könyvszállítása némi segítséget jelent, de az üzemi könyvtárakban mintegy hárommillió kötet régi állomány van, amelynek a katalógizálása ezzel egyáltalán nincsen megoldva. — *Gondoskodni kellene arról, hogy melyik szerv és milyen módon tudná ennek a régi anyagnak feldolgozását elvégezni úgy, hogy a régi anyag katalógus céduláját is megvásárolhassa majd az üzemi könyvtáros a könyvtárosok boltjában.*

A típuskatalógusokkal kapcsolatban javasolta, hogy a hasonló jellegű üzemi könyvtárak részére ajánló jellegű, az ajánlandó műveknek úgynevezett törzsállományát fel-

tüntető, katalógust kellene füzet alakjában kinyomtatni, amit az olvasók megvásárolnának. Ez a könyvtáros munkáját is segítené, azonkívül a beszerzésben is segítségére lenne.

BODAI PAL, a szegedi Egyetemi Könyvtár részéről az ajánló katalógusok készítésének kérdésében szólalt fel.

— A katalógus kérdés nemcsak lenézett terület volt, hanem ezen túlmenően a katalógizálást teljesen elszigetelték a könyvtár egészének munkájától. A lenézés mellett volt egy motívum is: »Bár csodállak, ámde nem szeretlek, úgyhogy a katalógus készítőik munkáját nem ismerték és a könyvtár egészének munkájából kiközösítették. Ez a veszély ma is megvan és ha ellene nem próbálunk intézkedéseket tenni, akkor az ajánló katalógusok kérdése nem fog olyan ütemben előre menni, ahogy kellene.

Elmondotta, hogy amikor könyvtárunk ajánló katalógust készített, abból indultak ki, hogy egy csomó olyan munka van, amely nem kívánatos, hogy az olvasó kezébe kerüljön. Akkor átgymolálták az anyagot, majd újabb és újabb szempontok alapján vizsgálták át, míg végül is Ambarcumjan cikke alapján meglátták, hogy nem abból kell kiindulni, hogy mit ne olvassanak, hanem abból, hogy mit olvassanak, mit adjanak, az olvasók kezébe.

A nagyállományú könyvtáraknál és a tudományos könyvtáraknál felmerült kérdést elemezte, hogy ezeknél a könyvtáraknál helyes-e és keresztlivihető-e az ajánló katalógus készítése — sokat vitódtunk ezen a kérdésen — mondotta a szegedi Egyetem könyvtárosa — és végül úgy határozottunk, hogy a teljes állományt visszautájközösítő abc katalógust a kutatók rendelkezésére bocsátjuk, de az egyetemi könyvtárban is lehet és kell olyan katalógus, amely gazdag tudományos kutatásra alkalmas anyagból kivonja azt, amely valóban ajánlható, amely a szocializmus építését szolgálja.

Végezetül az analitikus címleírás és a folyóiratokban megjelent cikkekkel kapcsolatban javasolta, hogy a repertórium ismét jelenjék meg egyoldalra nyomva, mert így könnyebben használható.

FODOR ZOLTÁN: A budapesti Pedagógiai Főiskola Könyvtáros szaka esti tagozatának tanulója a II. évfolyam hallgatóinak üdvözlétét tolmácsolta a konferenciának. Felvetette a Pedagógiai Főiskolán ebben az évben végző hallgatók szakmai továbbtanulásának kérdését.

— Mi, főiskolai hallgatók, megértjük a szakkaderek nevelésének szempontjait is, nagyjában tisztában vagyunk azokkal a nehézségekkel, amelyeket az előadó Haraszthy elvtárs vázolt és amelyre meg-

oldást a mi egyetemi fokon való továbbtanulásunk adhat. Azt is tudjuk, hogy nem az egyetemi tanulmány az egyetlen mód a szakmai továbbtanulásra, mégis arra kérjük könyvtárügyünk legfelsőbb szerveit, hogy foglalkozzanak ezzel a kérdéssel, tegyék lehetővé számunkra a szakmai továbbtanulást. Sorainkban igen sok olyan elvtárs, aki már most is, sőt főiskolai tanulmányai előtt is tudományos vagy nagy könyvtárban dolgozott és aki szeretné, hogy továbbképzése ne akadjon meg, az egyébként nagyon megbecsült főiskolai fokon.

A könyvtárak katalógushányának kérdésében Fodor Zoltán elvtárs a következőket mondotta: — Elgondolásom szerint lehetne olyan módot találni, amellyel üzemi könyvtárainknak ezt az égető és súlyos problémáját meg lehetne oldani. Hiszen túlnyomó mértékben olyan könyvállományról van szó, amely a felszabadulás óta megjelent kiadványokra vonatkozik és amely ideológiai, ismeretterjesztő, szépirodalmi anyagot tartalmaz. Felvetem elgondolásként, hogy ha például az üzemi könyvtárak a Könyverjesztő Vállalat által kiadott, a felszabadulás óta megjelent könyvek eléggé áttekinthető jegyzékét felhasználhatná arra a célra, hogy egészen rövid időt igénylő munkával bejelöljék azokat a kiadványokat, amelyek a könyvtárban katalógizálatlanul megvannak és azokat egy megbízott szerv, esetleg egy munkaközösség összesítené és a megjelent kiadványok címleírását sokszorosítva elkészítené, az összesítés szerint megkivánt példányszámban. A főiskolai könyvtáros hallgatók esetleg főiskolai gyakorlatuk keretében örömmel hozzájárulnának részvételükkel ennek a munkának az elkészítéséhez.

Végezetül saját és hallgatótársai nevében köszönetet mond a pártnak a könyvtári oktatásügy felsőbb szerveinek és a főiskolán tanító, előadó elvtársaknak a velük való foglalkozásért és jó tanulást, jó munkát ígér.

— Mindezt azért merem megígérni, mert érzem és ismerem azt a rajongó szeretetet, amellyel mi viseltetünk választott hivatásunk a könyvtáros-munka iránt.

CSÜRI ISTVÁN, a debreceni Egyetem könyvtárának helyettes vezetője a katalógus készítésének kérdéséhez szólt hozzá.

— A katalóguskészítés olyan ága a könyvtári munkának, amelynek fejlődésében, történetében rendkívül jellemzően tükröződik a könyvtár egész története, az egyes könyvtárak mindenkori politikai irányvonala. Nem eléggé tisztázódtak még a különféle katalógustípusok elvi kérdései — mondotta Csüri elvtárs —, legnagyobb a bizonytalanság a tudományos

könyvtáraknál az olvasói katalógusok kérdésében. Ezek ugyanis nemcsak a haladószellemű, a politikai nevelés szempontjából pozitív jelentőségű irodalmat tartják meg állományukban, hanem elavult és helytelen ideológiát terjesztő műveket is.

— Könyvtárában, amint a továbbiakban mondotta, kiemelik az olvasói katalógusból az elavult, érdektelen, valamint elien-séges ideológiát terjesztő művek céduláit.

A kihelyezett katalógusok kérdésében elmondja, hogy egyes hazai könyvtárak, így az Országos Műszaki Könyvtár és a debreceni Egyetemi Könyvtár alkalmazzák a katalógusoknak egy újabb, ugyancsak szocialista típusút, az úgynevezett kihelyezett katalógust.

— *Ezeket a helyeken a katalógus sokszorosító üzem nemcsak a könyvtár saját céljaira készíti el a címkartonokat, hanem a velük kapcsolatban álló kisebb könyvtárak, üzemek, intézmények egész serege számára. Ajánljuk ezt az eljárást más nagy könyvtáraink részére is. Ha már elérjük, hogy a szocialista könyvtárpolitika eredményeként egyre gazdagabbá váló könyvanyagunkat sokoldalúan és nevelőhatású összeállításban feltárjuk a könyvtár szűkebb közönsége számára meg kell tennünk a következő lépést is, anyagunk népszerűsítése, a tudományos és ipari dokumentáció kiszélesítése érdekében.*

MISZTI LASZLÓ, a Pedagógiai Főiskola Könyvtáros szakának vezetője, a könyvtárosképzés felszabadulás utáni nehézségeiről beszámolt be.

— *Könyvtárosképzésünk eddigi történetéről egy-két év múlva úgy fogunk beszélni, mint a könyvtárosképzés őskoráról.*

— A főiskola levelezőtagozatáról elmondta, hogy az volt az általános irányelv, hogy az első évben csak igen korlátozott számban nyerhettek felvételt a hallgatók, tekintettel arra, hogy nem voltak még közvetlen tapasztalatok az akkor még teljesen új oktatási forma terén. A Pedagógiai Főiskola könyvtárosszakán a levelező hallgatók száma a múlt évben csaknem kétszer annyi volt, mint a másik két szaknak, a magyar és történelem szaknak együttvéve. Ebben az évben is 50 százalékkal több. Rámutatott a főiskolai könyvtárosképzés hiányosságaira s kiemelte a gyakorlati képzés hiányát. Szükséges, hogy a könyvtárosképző intézménynek is legyen könyvtára, amely főként a technikai, módszertani képzésnek a műhelye. A felsőfokú könyvtárosképzés legfontosabb feladatá-ként az önálló könyvtárosképző főiskola megteremtését tekintette, amelynek előfeltételeit a következőkben látta:

1. Már a jövő évtől kezdődően a lehető legnagyobb mértékben össze kell hangolni

az egyetemi és főiskolai könyvtárosképzés tantervét és tematikáit.

2. Az önálló főiskola megszervezéséig elő kell készíteni a szakosított könyvtárosképzést.

3. A felsőfokú könyvtárosképzés eddig elkészült jegyzeteit, anyagát felül kell vizsgálni abból a szempontból, hogyan alkalmazzák a dialektikus és történelmi materializmus módszerét a könyvtártudományban.

4. Az egyetemi és főiskolai tanszéket a jövő főiskolai évben jelentős mértékben meg kell erősíteni. Az eddigi túlerhelyesség a munka minőségének rovására megy.

POVARNY JENŐ, az Országos Műszaki Könyvtár vezetője hangoztatta, hogy a műszaki irodalom segítsége nemcsak egyet jelent a termelés fejlesztésével, hanem egyben annak előfeltétele is. A kikölcsönzött és helyben olvasott kötetek száma az 1938. évi 50.260-ról 1952. első 10 hónapjában, tehát rövidebb idő alatt, mint egy év, 150.000 fölé emelkedett. Az olvasók száma egyenletesen emelkedik, de meg kell állapítani, hogy az olvasók megoszlása már nem mutat ilyen kedvező fejlődést. Ezen a téren komoly feladatai vannak könyvtárunknak.

— Könyvtárunk a minisztertanácsi határozat értelmében segítséget kíván nyújtani az üzemeknek. Ezideig 43 budapesti és vidéki üzemmel kötöttünk szocialista szerződést, 32 üzemben rendeztünk műszaki könyvtárkiállítást, 109 budapesti és vidéki üzem műszaki könyvtárhelyzetét mértük fel. Szakmai és gyakorlati segítséget nyújtottunk az üzemi könyvtárosoknak.

A jövő évben lesz az Országos Műszaki Könyvtár elődjének, a Technológiai Könyvtár fennállásának 70. évfordulója. Ez a jubileumi év még fokozottabb feladatokat ró majd könyvtárunkra.

JANSZKY LAJOS, az Országos Műszaki Könyvtár osztályvezetője, a bibliográfiai munka műszaki vonatkozású kérdéseiről beszélt:

— *Az Országos Műszaki Könyvtár a Széchenyi Könyvtár Módszertani osztálya segítségével és a könyvtáros elvtársak kritikáival, észrevételeivel, az iparban dolgozó műszaki értelmiség kritikájával és észrevételeivel tudja csak jobba tenni munkáját. Célunk az, hogy példaképünket, a szovjet termelési ajánló bibliográfiát és annak változásait minél jobban megközelítsük és ezzel a magunk műszaki könyvtára területén segítségük győzelemre a felemelt öt éves tervet.*

ROHACS ERVIN, a MAVAG üzemi könyvtárosa, az üzemi könyvtárak egyik súlyos és égető problémájával, az üzemi kiskönyvtárak kérdésével foglalkozott. Hangoztatta, hogy a kiskönyvtárak állandó irányításának, módszertani vezetésének

egyik legjobb eszköze a kiskönyvtárosok részére tartandó értekezlet. Vigyázni kell arra, hogy a kiskönyvtárosokat az ilyen értekezletekre ne a kényszerűség, hanem a meggyőzés erejével vigyük el. Jó megoldás az is, ha a kiskönyvtárosok a központi könyvtárban módszertani gyakorlatot folytatnak. Ilyen gyakorlat az RM és a MAVAG üzemi könyvtárában már folyik is.

FARAGÓ LASZLÓNE, a *Műszaki Egyetem könyvtárának dolgozója*, arról beszélt, hogy az egyetemi könyvtárak feladata bibliográfiai téren hármas: egyrészt az oktatók, másrészt a tudományos munka megsegítése, s a népkönyvtáraknak nyújtandó bibliográfiai segítség.

— Sajnos, egyetemi könyvtáraink bibliográfiai működése eddig általában kimerült a tájékoztató szolgálat keretében nyújtott bibliográfiai munkában. Olyan bibliográfiákat, amelyek helyesen támogatják kultúrforradalmunkat, csak a közel-múltban, illetve a jelenben adnak ki. Pártunknak és a Minisztertanácsnak a könyvtárakra vonatkozó határozata fordulatot jelentett ezen a téren is. A tájékoztató szolgálat keretében nyújtott bibliográfiák közül nem egy igen értékes és aktuális anyagot is tartalmaz. Kár, hogy ezek részben anyagi fedezet hiányában, részben kádernehézségek miatt, részben a kezdeményezés hiánya miatt abbamaradtak és most már nem kerülnek kiadásra. Ezek a bibliográfiák csak az illető könyvtár, s a tájékoztatót kérők előtt ismereteseek és így a közönség számára elvesznek.

KOVÁCS MATE, a *Debreceni Egyetemi Könyvtár vezetője* a könyvtárügy egységéről és a tervszerűségről beszélt. Az egyik könyvtárnak az a feladata, hogy elsősorban a dolgozó tömegek politikai, szakmai és általános műveltségi színvonalát emelje, a másoknak, hogy a káderképzést szolgálja az óvodától az egyetemig, az aspiránsokig. A harmadiknak az a feladata, hogy elsősorban a tudományos kutatást támogassa alá. Azonban azt mondani, hogy ezek egyike, vagy másik kizárólagos feladata egyik, vagy másik könyvtárnak — azt hiszem — ez nyilvánvalóan túlzás és a helyzet nem ismerése volna.

— Minden könyvtárnak mind a három feladata, csak természetesen különböző mértékben, mert hiszen egy falusi népkönyvtárnak a káderképzésben is részt kell vennie, nemcsak akkor, amikor például szakmai tanácsot ad, vagy bibliográfiát készít, hanem akkor is, amikor a helyszínen a dolgozó tömegek könyvtári igényeit saját könyvanyagából elégíti ki.

Kovács Máté felszólalásának további részében azokról a követelményekről beszélt, amelyekkel a könyvtárak munkáját

tervszerűbbé kívánják tenni. Az első és legfontosabb az, hogy a könyvtárak munkája a valóságra épüljön. A *tardi* könyvtáros igen jó elemzést adott a község helyzetéről. Így kell felmérni a könyvtár munkahelyét, a községet, a várost, az egyetemet, a kerületet. Így kell felmérnünk mindent, hogy tisztán lássuk, mi a könyvtáros feladata, mi az a feladat, amelyre vállalkozni kell és hogy miképpen kapcsolja be az ő munkáját annak a kerületnek a munkájába, amelyiknek a kultúr munkáját a könyvtárnak alá kell támasztania.

SZROGH KAROLYNÉ, a *SZOT könyvtárosztályának munkatársa* az üzemi könyvtárak helyzetéről számolt be. Elmondotta, hogy minden száz munkást foglalkoztató üzemben van könyvtár. A 4028 üzemi könyvtár a dolgozók széles tömegének politikai, szakmai és általános műveltségi színvonalának emelését segíti elő. A könyv közel került a dolgozókhoz a széles műhelykönyvtári hálózat segítségével. A műhely, a szállás- és aknakönyvtárak a munkapadokig juttatták el a könyvet. A műhelykönyvtárak száma 1951 végén körülbelül 1700 volt. Ennek eredménye az, hogy ma az üzemi dolgozók mintegy 23 százaléka rendszeres olvasó.

— *Lenin elvtárs arra tanít bennünket, hogy a könyvtáros arra legyen büszke, hány dolgozó kezébe adott könyvet, hányat szoktatott rá a rendszeres könyvtárhasználatra. A konferencia feladata az én véleményem szerint az, hogy megadjon ehhez az elvtársaknak a gyakorlati segítséget is.*

Beszélt a könyvtárosok és a kultúrfelelősök függetlenítésének kérdéséről. Ez két különböző dolog. A könyvtárosok függetlenítése az olvasók létszámától függ. Természetesen nem mellőzendő az sem, hogy van-e megfelelő anyagi keret a könyvtárnak, képes-e arra, hogy a könyvtáros fizetése mellett a könyvtár fejlesztését is biztosítsa. A kultúrfelelős függetlenítése egész más rendszer szerint történik. S a két dolog összehasonlítása alapján hibás és káros.

Az üzemi könyvtárosok szakmai képzése a népművelési iskolákon, illetve a könyvtáros főiskolán történik. Nincs biztosítva az öthetes és öthónapos iskolát végzett könyvtárosok továbbképzése. A műhelykönyvtárosok részére van egy hatnapos iskola, ez azonban nem kielégítő. Beszámolt egy jelentős hibáról, ami az olvasómozgalom felső határának megállapításából adódik. Ebből sok könyvtáros azt a következtetést vonta le, hogy mivel ő már túl van a százalékon, nem kell új olvasókat szerveznie. Az üzemi könyvtárak célkitűzése az legyen az olvasómozgalomban, hogy az üzem összes dolgozója a könyvtár olvasójává váljék.

BUGAR ROZALIA, *Molnári község népkönyvtárosa*, beszámolt falujának — amely félkilométerre van Tito Jugoszláviájától — könyvtármunkájáról. Munkájához nagy segítséget nyújt a nagykanizsai Közzeli könyvtár. A legkevesebb segítséget a községi tanács adja. Nem tudja elérni, hogy önálló könyvtárhelyiségük legyen, lehetőleg a község közepénjében. Kérte az illetékeseket, hassanak oda, hogy a községi tanács segítse munkáját, amely a nemzetiségi, határmenti délszláv dolgozók művelődését segíti elő.

SZENTMIHÁLYI JÁNOS, *az Egyetemi Könyvtár dolgozója* az olvasószolgálat problémájával foglalkozott. Hangoztatta, hogy tisztázni kell azt a zavart, amely nálunk a legfontosabb segédeszközök körül van, mégpedig a kézikönyvtár és a segédkönyvtár fogalmát kell egymástól elválasztani. A kézikönyvtár az a gyűjtemény, melyet a könyvtár az olvasóteremben helyez el és amely a leggyakrabban használt műveket és olyan könyveket tartalmaz, amelyeknek elolvasását a könyvtár ajánlja. A kézikönyvtár katalógusa tehát egyben olvasói katalógus és mivel a kézikönyvtár tartalmazza az egyes tudományágak legfontosabb műveit, egyben a tájékoztató szolgálatnak is fontos segédeszközök. A segédkönyvtár azokat a bibliográfiákat, enciklopédiákat, lexikonokat, szótárakat tartalmazza, amelyekre a tájékoztató szolgálat ellátása közben a könyvtárosoknak van a leginkább szükségük.

TOTH JÓZSEF, *a szombathelyi Megyei Könyvtár vezetője* a könyvtár és a gyermekek viszonyával foglalkozott. Hangoztatta, hogy a könyvtárosnak meg kell ismernie a gyermekeket. Kell velük beszélgetni, érdeklődni ügyes-bajos dolgaik után, nem pedig éreztetni velük, hogy ők még csak gyermekek. Komolyan, felnőtteknek kijáró tisztelettel kell velük beszélni. A gyerekek önbizalma ilyenkor nő, valakinek érzi magát, sokkal bizalmasabb a könyvtárhoz és a könyvtárosban nemcsak hivatalnokot, vagy botlott, hanem barátot is lát. A szombathelyi Megyei Könyvtárban rövidesen megnyílik az ifjúsági könyvtár, amelynek külön klubhelyisége is lesz, ahol kizárólag az ifjúság gazdálkodik.

ROSTAS LÁSZLÓNÉ, *nagybajomi népkönyvtáros* arról beszélt felszólalásában, hogy nem lehet azonosítani a könyvpropaganda módszereit és eszközeit városi és falun. Megnehezíti munkájukat az, hogy a könyvek egy része nem nagyon vonzó.

— *Parasztember nem visz el könyvet, különösen szakkönyvet, hogy bele ne nézzen. Jó lenne, ha szakkönyviroink tudomásul vennék, hogy a nagybajomi parasztlak nem ismerik a »laktáció« kifejezést és burgonyájukat legkevesébé féltik az »acti-*

nomices és streptomices támadása folytán beálló káros paraképződéstől«. Ebből egy szót sem értenek, ezt a betegséget e néven nem ismerik, tehát ettől a betegségtől nincs is mit félniök és ellene persze védekezni sem tanulnak meg a könyvből. Azért mi foglalkozunk azzal, hogy a haladó mezőgazdasági termelési módszereket minél szélesebb rétegekkel ismertessük meg. Most azzal próbálkozom, hogy tanuló ifjakkal küldök haza egy-egy szakkönyvet a szülőkhöz. Akirol tudom, hogy a gyümölcsös a kedvenc munkaterülete, annak gyümölcsre vonatkozó szakkönyvet, aki szőlőben foglalkozdik, annak ebből a témakörből stb. Erősen segítené ilyenirányú munkánkat, ha a népszerű mezőgazdasági könyveket parasztlak részére érthető nyelven írják. Szerintem a közérthetőség még a mezőgazdasági szakkönyveknek sincs ártalmára.

RIBICSKA RAYMONDNÉ, *a Hazai Fésűsönő üzemi könyvtárosa* hangoztatta, hogy az üzemi könyvtári munka megjavításához nagy szükségük lenne olyan olvasótervekre, mint a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár kiadványai. Különösen a textiliparban van szükség ilyen olvasótervekre. Javasolta, hogy a »Könyvbarát« havonta közölje, melyik tudományos könyvtár készített ajánló bibliográfiát és azt hol lehet megkapni.

HALFAR RUDOLF, *a mohácsi Járásí Könyvtár vezetője* feladataikat ismertette. 76 határmenti község népkönyvtára tartozik hozzájuk, s a többi között feladatukká tűzték ki, hogy a könyveken keresztül is megismertetik a községek dolgozóival Tito népellenes, rabló politikáját.

GÁRAMSZEGI GYÖRGY, *a MESZHART üzemi könyvtárának dolgozója* a bányászok könyvvezetéről beszélt. Az ország különböző helyeiről jött dolgozók, fiatal munkások fokozott érdeklődést tanúsítanak a könyvtári munka iránt. Megérkezésük első napjaiban felkeresik a könyvtárost és keresik a könyvet. Egy könyvankéton ismertették Gorbatov »Donyeci bányászok« című könyvét. Sudár Ferenc Kosuth-díjas és Kalauz István sztahanovista vájár a könyv elolvasása után áttért a donyeci bányászok munkamódszerére, igen komoly eredménnyel.

LAZAR PÉTER *a MTESZ tagja*, a műszaki és szakszervezeti könyvtárak közötti viszonyról beszélt. Általánosságban az a tapasztalata, hogy az üzemi műszaki könyvtárak szervezése és munkája egyike a legelhanyagoltabb területeknek könyvtárügyünkben. Eppen ezért, ezzel a kérdéssel foglalkozni kell, mert a tervteljesítés, a műszaki fejlesztés és a tudományos kutatás szempontjából döntő jelentősége van ezeknek a tudományos könyvtáraknak.